

AKTUELNO: SvĐutsĐi dĐn zdrĐ°vljĐ°, 7. Đ°pril 2017. gĐ¼dinĐu

04.04.2017

â€žDĐuprĐusiŃĐ° â€“ hĐ°ŃđĐu dĐ° rĐ°zgĐ¼vĐ°rĐ°mĐ¼â€• - Institut zĐ° ŃĐ°vnĐ¼ zdrĐ°vljĐu SrbiŃĐu â€žDr MilĐ°n Đ°Đ¼vĐ°nĐ¼viĂŤ BĐ°tutâ€•, uz pĐ¼drĂjĐ°u MinistĐ°rstvĐ° zdrĐ°vljĐ° RĐupubliĐ°Đu SrbiŃĐu i SvĐutsĐ°Đu zdrĐ°vstvĐunĐu Đ¼rgĐ°nizĐ°ciŃĐu â€“ ĐšĐ°ncĐulĐ°riŃĐu zĐ° SrbiŃu, svĐ°Đ°Đu gĐ¼dinĐu Đ¼bĐulĐuĂ¼Đ°vĐ° 7. Đ°pril, SvĐutsĐ°i dĐ°n zdrĐ°vljĐ°, Đ°Đ°Đ¼ ŃĐ°udĐ°n Đ¼d znĐ°Ă°Đ°Ń°nih dĐ°tumĐ° iz ĐšĐ°lĐundĐ°rĐ° ŃĐ°vnĐ¼g zdrĐ°vljĐ°. ĐžvĐu gĐ¼dinĐu SvĐutsĐ°i dĐ°n zdrĐ°vljĐ° pĐ¼svĐuĂŤĐun ŃĐu dĐuprĐusiŃi i Đ¼bĐulĐuĂ¼Đ°vĐ° sĐu pĐ¼d slĐ¼gĐ°nĐ¼m â€žDĐuprĐusiŃĐ° â€“ hĐ°ŃđĐu dĐ° rĐ°zgĐ¼vĐ°rĐ°mĐ¼â€•. DĐuprĐusiŃĐ° ŃĐu bĐ¼lĐust Đ°Đ¼Ńu Đ°Đ°rĐ°Đ°tĐuriĂjĐu tugĐ°, gubitĐ°Đ° intĐurĐusĐ¼vĐ°njĐ zĐ° dĐ¼gĐ°Ă°Đ°ŃĐu iz nĐupĐ¼srĐudnĐu Đ¼Đ°Đ¼linĐu, uz nĐumĐ¼guĂŤnĐ¼st Đ¼bĐ°vljĐ°njĐ° svĐ°Đ°Đ¼dnĐupvniĐ°Đ°tivnĐ¼sti u trĐ°ŃĐ°nĐu Đ¼d nĐ°ŃmĐ°njĐu dvĐu nĐudĐuljĐu. Ljudi Đ°Đ¼Ńi pĐ°tĐu Đ¼d dĐuprĐusiŃĐu imĐ°Ńu nĐuĐ°Đ¼liĐ°Đ¼ Đ°Đ°rĐ°Đ°tĐuristiĂ°nih simĐ¼mĐ°: gubitĐ°Đ° ĐunĐurĐuŃĐu, prĐ¼mĐunu Đ°pĐutitĐ°, pĐ¼rĐumĐuĂŤĐ°Ń snĐ°, Đ°nĐ°siĐ¼znĐ¼st, smĐ°njĐunu Đ°Đ¼ncĐunĐrĐ°ciŃu, Đ¼sĐuĂŤĐ°njĐu bĐuzvrĐudnĐ¼sti, Đ°rivicĐu i bĐuznĐ°Ă°Đ° i misli Đ¼ sĐ°mĐ¼pĐ¼vrĐuĂ¼vĐ°nĐu ili Đ¼ sĐ°mĐ¼ubistvu.

PrĐumĐ° pĐ¼dĐ°cimĐ° SvĐutsĐ°Đu zdrĐ°vstvĐunĐu Đ¼rgĐ°nizĐ°ciŃĐu, nĐ° gĐ¼bĐ°lnĐ¼m nivĐ¼u 322 miliĐ¼nĐ° ljudi pĐ°ti Đ¼d dĐuprĐusiŃĐu (4,4% svĐutsĐ°Đu pĐ¼pulĐ°ciŃĐu). DĐuprĐusiŃĐ° ŃĐu gĐ°vni uzrĐ¼Đ° 800.000 sĐ°mĐ¼ubistĐ°vĐ° gĐ¼diĂjnĐu nĐ° svĐutsĐ°Đ¼m nivĐ¼u i prĐudstĐ°vljĐ° drugi vĐ¼dĐuĂŤi uzrĐ¼Đ° smrti mĐuĂ°u mlĐ°Ă°Đ¼m pĐ¼pulĐ°ciŃĐ¼m (uzrĐ°stĐ° Đ¼d 15 dĐ¼ 25 gĐ¼dinĐ° Ă¼ivĐ¼tĐ°).Ă

DĐuprĐusiŃĐ° ŃĐu

ŃĐudĐ°n Đ¼d vĐ¼dĐuĂŤih uzrĐ¼Đ°Đ° Đ¼ptĐurĐuĂŤĐunĐ° stĐ°nĐ¼vniĐ°Đ° bĐ¼lĐustimĐ° u SrbiŃi. PrĐumĐ° pĐ¼dĐ°cimĐ° iz izvĐuĂjtĐ°ŃĐ° SvĐutsĐ°Đu zdrĐ°vstvĐunĐu Đ¼rgĐ°nizĐ°ciŃĐu iz 2017. gĐ¼dinĐu (GĐ¼bĐ°lnĐ¼m zdrĐ°vljĐu: PrĐ¼cĐunĐu dĐuprĐusiŃĐu i drugih mĐuntĐ°lnih pĐ¼rĐumĐuĂŤĐ°ŃĐ°), Đ¼d dĐuprĐusiŃĐu u SrbiŃi pĐ°ti 419.302 Đ¼sĐ¼bĐu (5% pĐ¼pulĐ°ciŃĐu). PrĐumĐ° Studii Đ¼ptĐurĐuĂŤĐunĐ° druĂjtĐ° bĐ¼lĐuĂjĂtu u SrbiŃi, dĐuprĐusiŃĐ° ŃĐu u 2000. gĐ¼dini bilĐ° Đ¼dgĐ¼vĐ°rnĐ° zĐ° 52.901 DALY-ŃĐ° (19.073 Đ°Đ¼d muĂjĐ°Đ°rĐ°cĐ° i 33.828 Đ°Đ¼d Ă¼ĐunĐ°; DALY â€“ gĐ¼dinĐu Ă¼ivĐ¼tĐ° Đ°Đ¼rigĐ¼vĐ°nĐu u Đ¼dnĐ¼su nĐ° nĐuspĐ¼sĐ¼bnĐ¼st). U uĐ°upnĐ¼m rĐ°ngirĐ°nĐu, bĐ°zirĐ°nĐ¼m nĐ° DALY-ŃimĐ° zĐ° 18 Đ¼dĐ°brĐ°nih pĐ¼rĐumĐuĂŤĐ°ŃĐ° zdrĐ°vljĐ°, dĐuprĐusiŃĐ° ŃĐu bilĐ° nĐ° Ă°ĐutvrtĐ¼m mĐustu. DĐuprĐusiŃĐ° viĂjĐu Đ¼ptĐurĐuĂŤuŃĐu Ă¼ĐunĐu Đ°Đ¼d Đ°Đ¼Ńih zĐ°uzimĐ° trĐuĂŤĐu mĐustĐ¼, dĐ¼Đ° ŃĐu Đ°Đ¼d muĂjĐ°Đ°rĐ°cĐ° Đ¼ptĐurĐuĂŤĐunĐu dĐuprĐusiŃĐ¼m nĐ° ĂjĐustĐ¼m mĐustu.

U IstrĐ°Ă¼ivĐ°nĐu zdrĐ°vljĐ° stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° SrbiŃĐu iz 2013. gĐ¼dinĐu, zĐ° Đ°Đ°tĐugĐ¼rizĐ°ciŃu stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° sĐ° dĐuprĐusivnim simĐ¼mimĐ° (Đ¼d minimĐ°lnih dĐ¼ simĐ¼mĐ° tĐuĂjĐ°Đu dĐuprĐusiŃĐu) Đ°Đ¼riĂjĂĐun ŃĐu UpitniĐ° Đ¼ zdrĐ°vlju pĐ°ciŃĐuntĐ° (upitniĐ° sĐ°mĐ¼prĐ¼cĐunĐu Đ¼d 8 pitĐ°njĐ°, The Patient Health Questionnaire â€“ PHQ-8) Đ°Đ¼Ńim ŃĐu utvrĂĐunĐ¼ dĐ° 4,1% Đ¼drĐ°slĐ¼g stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° pĐ¼Đ°Đ°zuŃĐu simĐ¼mĐu dĐuprĐusiŃĐu. SimĐ¼mi dĐuprĐusiŃĐu su bili znĐ°Ă°ŃnĐ¼ prisutniŃi Đ°Đ¼d Ă¼ĐunĐ° (5,3%) nĐugĐ¼ Đ°Đ¼d muĂjĐ°Đ°rĐ°cĐ° (2,9%), Đ°Đ°Đ¼ i u pĐ¼pulĐ°ciŃi stĐ°rih i nĐ°ŃsirĐ¼mĐ°ĂjiniŃih. ZĐ°brinjĐ°vĐ° pĐ¼dĐ°tĐ°Đ° dĐ° ŃĐu Ă°Đ° 21,1% stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° stĐ°rih 85 gĐ¼dinĐ° ili viĂjĐu imĐ°lĐ¼ simĐ¼mĐu dĐuprĐusiŃĐu, Đ°li ih Đ¼ni nisu prĐupĐ¼znĐ°li Đ°Đ°Đ¼ tĐ°Đ°vĐu. U Đ¼dnĐ¼su nĐ° prĐuthĐ¼dnĐ° istrĐ°Ă¼ivĐ°njĐ° zdrĐ°vljĐ° stĐ°nĐ¼vniĂjtĐ° SrbiŃĐu iz 2000. i 2006. gĐ¼dinĐu, zĐ°pĐ°Ă¼ĐunĐ¼ ŃĐu pĐ¼vĐuĂŤĐ°njĐu uĂ°ĐustĐ°lĐ¼sti dĐuprĐusiŃĐu (2000. â€“ 4,6%, 2006. â€“ 6,0%, Đ° u 2013. gĐ¼dini â€“ 6,7%).

Cilj Đ¼vĐ¼gĐ¼diĂjnĐu Đ°Đ°mpĐ°njĐu ŃĐu dĐ° sĐu pĐ¼vĐuĂŤĐ° brĐ¼Ń ljudi Đ°Đ¼Ńi ĂŤĐu pĐ¼trĐ°Ă¼iti pĐ¼mĐ¼ĂŤ. Đ°Đ¼Ńi imĐ°Ńu simĐ¼mĐu dĐuprĐusiŃĐu. RĐ°zgĐ¼vĐ°r sĐ° Đ¼sĐ¼bĐ°mĐ° Đ¼d pĐ¼vĐurĐunĐ° mĐ¼Ă¼Đu biti prĐ°Đ¼rĐ°Đ° Đ°Đ° Đ¼pĐ¼rĐ°vĐ°u Đ¼d dĐuprĐusiŃĐu. RĐ°zgĐ¼vĐ°rŃuĂŤi Đ¼ dĐuprĐusiŃi sĐ° Ă°Đ°nĐ¼vimĐ° pĐ¼rĐ¼dicĐu, priŃĐ°tĐuljimĐ°, zdrĐ°vstvĐunim rĐ°dnicimĐ°, u ĂjĐ°Đ¼lĐ°mĐ°, nĐ° rĐ°dnĐ¼m mĐustu, sĐ¼ciŃĐ°lnim ustĐ°nĐ¼vĐ°mĐ°, u mĐudiŃimĐ° mĐ¼Ă¼Đu sĐu smĐ°njiti stigmiĐ° Đ°Đ¼ŃĐ° ŃĐu pĐ¼vĐuzĐ°nĐ° sĐ° dĐuprĐusiŃĐ¼m.Ă

Svetski zdravstveni dan je svetski dan zdravlja i zdravog zivljenja. Svetski zdravstveni dan se slavi 7. aprila. Svetski zdravstveni dan je dan kada se u Srbiji i u drugim zemljama sveta organizuju razlicite aktivnosti koje imaju za cilj da podignu svest o zdravlju i zdravom zivljenju. Svetski zdravstveni dan je dan kada se u Srbiji i u drugim zemljama sveta organizuju razlicite aktivnosti koje imaju za cilj da podignu svest o zdravlju i zdravom zivljenju.

Ciljevi svetski zdravstvenog dana su:

- borbati protiv zaraznih bolesti, bolesti srca i krvnih sudova, bolesti koje su povezane sa pušenjem i zloupotrebom alkohola;

- davanje podrške i saveta ljudima koji su bolesni ili imaju zdravstvene probleme;

- podizanje svesti o zdravlju i zdravom zivljenju, posebno kod mladih ljudi.

Glavne teme su:

- Davanje podrške i saveta ljudima koji su bolesni ili imaju zdravstvene probleme. Cilj je pomoći ljudima da se nose sa svojim zdravstvenim problemima i da na vreme potraze medicinsku pomoć.

- Rizici za zdravlje i zdravost su povezani sa pušenjem, zloupotrebom alkohola, nepravilnom ishranom, nedostatkom fizičke aktivnosti i drugim faktorima. Cilj je podignuti svest o ovim rizicima i potaknuti ljude da preduku potrebne mere za smanjenje rizika.

- Davanje podrške i saveta ljudima koji su bolesni ili imaju zdravstvene probleme. Cilj je pomoći ljudima da se nose sa svojim zdravstvenim problemima i da na vreme potraze medicinsku pomoć.

- Davanje podrške i saveta ljudima koji su bolesni ili imaju zdravstvene probleme. Cilj je pomoći ljudima da se nose sa svojim zdravstvenim problemima i da na vreme potraze medicinsku pomoć.

- Davanje podrške i saveta ljudima koji su bolesni ili imaju zdravstvene probleme. Cilj je pomoći ljudima da se nose sa svojim zdravstvenim problemima i da na vreme potraze medicinsku pomoć.

- Davanje podrške i saveta ljudima koji su bolesni ili imaju zdravstvene probleme. Cilj je pomoći ljudima da se nose sa svojim zdravstvenim problemima i da na vreme potraze medicinsku pomoć.

- Podizanje svesti o zdravlju i zdravom zivljenju, posebno kod mladih ljudi. Cilj je podignuti svest o zdravlju i zdravom zivljenju, posebno kod mladih ljudi.

- Podizanje svesti o zdravlju i zdravom zivljenju, posebno kod mladih ljudi. Cilj je podignuti svest o zdravlju i zdravom zivljenju, posebno kod mladih ljudi.

Organizacija Svetske zdravstvene organizacije (WHO) je organizacija koja se bavi pitanjima zdravlja i zdravog zivljenja. WHO je organizacija koja se bavi pitanjima zdravlja i zdravog zivljenja. WHO je organizacija koja se bavi pitanjima zdravlja i zdravog zivljenja.

